

EKSAMEN I

ÅRSREGNSKAP OG GOD REGNSKAPSSKIKK

I henhold til rammeplan for treårig revisorutdanning av 01.12.2005.

LØSNINGSFORSLAG

Fredag 5. desember 2012

kl. 0900 - kl. 1500

Ved løsning av oppgavene skal det henvises til aktuelle lovregler og regnskapsstandarder. Ta hensyn til skatt ved løsning av den enkelte oppgave med mindre det spesifikt fremgår av oppgaven at du skal se bort fra skatt.

OPPGAVE 1

(a) Varene skal bokføres på transaksjonstidspunktet (jf. rskl § 4-1 nr 1). Transaksjonstidspunktet er når Klær Engros AS overtar det vesentligste av risiko og kontroll over varene. For de aktuelle jakkene overtar Klær Engros AS ansvaret, på kaien i Hong Kong 20.12.x2. Dette følger av leveringsbetingelsene. Ansvar for frakt og forsikring fra dette tidspunktet indikerer det samme. Varepartiet skal bokføres til virkelig verdi på transaksjonstidspunktet (jf. rskl §4-1 nr 1) og med alle kostnader som går med for å få varene inn på lager (jf. rskl § 5-4 (1) og NRS 1 pkt 3.1).

Innkjøpspris jakkene	116 000	(20 USD * 1000 jakker * kurs 5,8 (dagskurs på transaksjonstidspunktet))
Frakt	15 000	
Forsikring/ spedisjon	5 000	
Sum varekost i balansen	<u>136 000</u>	

Studenter som påpeker at varepartiet kommer først til vårt lager 20.1.x3 og at frakt, spedisjon og forsikringskostnader før det strengt tatt er forskuddsbetalte kostnader bør få kredit for dette, men studenter som ikke nevner dette bør ikke trekkes.

(b) Anskaffelseskosten for varene kr 136 000 påvirker bare balansen og øker balanseposten varer. Motposten er forskudd leverandører.

Varepartiet ble forskuddsbetalt med kr 114 000 (20 USD * 1000 * kurs 5,7 (kurs på betalingstidspunkt)).

Klær Engros AS skal rapportere en valutagevinst i resultatregnskapet for 20x2 på kr 2000 (0,1*20 USD* 1000 jakker) som en finansinntekt.

Som alternativ til finansinntekt må det aksepteres at valutagevinsten knyttet til varekretsløpet kan rapporteres mot varekostnaden.

(c) Også her er transaksjonstidspunktet ved overlevering av jakkene (jf. rskl § 4-1 nr 1 og NRS (V) Regnskapsføring av inntekt pkt 2.1).

Posterings knyttet til salget:

- 1) Betaling fra Raufoss Klær AS dato for betaling høst 20x2
kr 8 170 debet/ bank
kr 8 170 kredit/ forskudd kunder
- 2) Levering av jakker til Raufoss Klær AS 20.3.20x3
kr 8 170 debet/ forskudd kunder
kr 2042,50 debet/betaling mva (se under)
kr 8 170 kredit salg
kr 2042,50 kredit utgående mva

NRS (V) Regnskapsføring av inntekt pkt 3.1 anfører at kontantrabatter skal føres som inntektsreduksjon.

- 3) Levering av jakker til Revetal Tekstil AS 20.3.20x3
kr 21 500 debet/ kunder
kr 17 200 kredit salg
kr 4 300 kredit utgående mva
- 4) Betaling fra Revetal Tekstil AS
kr 21 500 debet/ bank
kr 21 500 kredit/ kunder

(d) Klær Engros AS må sette ned utsalgsprisen på jakkene per 30.3.x3. Varer skal vurderes til laveste verdis prinsipp (jf. rskl § 5-2 og NRS 1 pkt 3. Hver jakke har anskaffelseskost på kr 136 (136 000 totalt fordelt på 1000 jakker). Virkelig verdi er kr 160. Det er ingen spesielle salgskostnader.

Det er ikke behov for nedskrivning og de 400 jakkene står vurdert til anskaffelseskost per 30.3.x3.

(e) Klær Engros AS må vurdere når transaksjonstidspunktet finner sted. NRS (V) Regnskapsføring av inntekt pkt 7.4 angir at når det foreligger usikkerhet om varene blir returnert vil transaksjonstidspunktet være når returperioden er ute. Klær Engros AS har ikke erfaring og kan dermed ikke estimere andel returer på en pålitelig måte.

Posteringer knyttet til salget:

- 1) Betaling fra kunder dato for betalinger
kr 32 500 debet/ bank
kr 6.500 kredit/utgående mva
kr 26 000 kredit/ forskudd kunder

- 2) Bokføre salget ved utløp av returperioden (etter 60 dager)
kr 26 000 debet/ forskudd kunder
kr 650 debet/utgående mva
kr 23 400 kredit/ salg
kr 3 250 kredit/ bank (retur til kundene som har returnert varene)

- 3) Bokføre frakten. Kostnader som går med til leveransen er driftskostnad og skal ikke redusere salgsinntektene.
kr 3 000 debet/frakt (annen driftskostnad)
kr 3 000 kredit/ leverandører
kr 3 000 debet/ leverandører
kr 3 000 kredit/ bank

Studenter som forutsetter at det blir dobbelt frakt på jakkene som kommer i retur bør få aksept for sin løsning.

(f) Løsningen etter IFRS vil være den samme som under e (jf. IAS 18 pkt 16d).

OPPGAVE 2

Midlertidige forskjeller pr 31.12.2012:

	RM	SM	MF
Goodwill	150 000	160 000	(10 000)
Bygninger	4 000 000	4 030 080	(30 080)
Maskiner	2 250 000	1 974 000	276 000
Inventar	550 000	420 000	130 000
		SUM	365 920

Resultat før skattekostnad	1 250 000
Permanente forskjeller	100 000
Økning MF	<u>-440 920</u>
Skattepliktig resultat	909 080

Betalbar skatt 254 542

Skattekostnad 378 000

Alternativ beregning av skattekostnad:

Betalbar skatt	254 542
Økning utsatt skatt	<u>123 458</u>
Skattekostnad	378 000

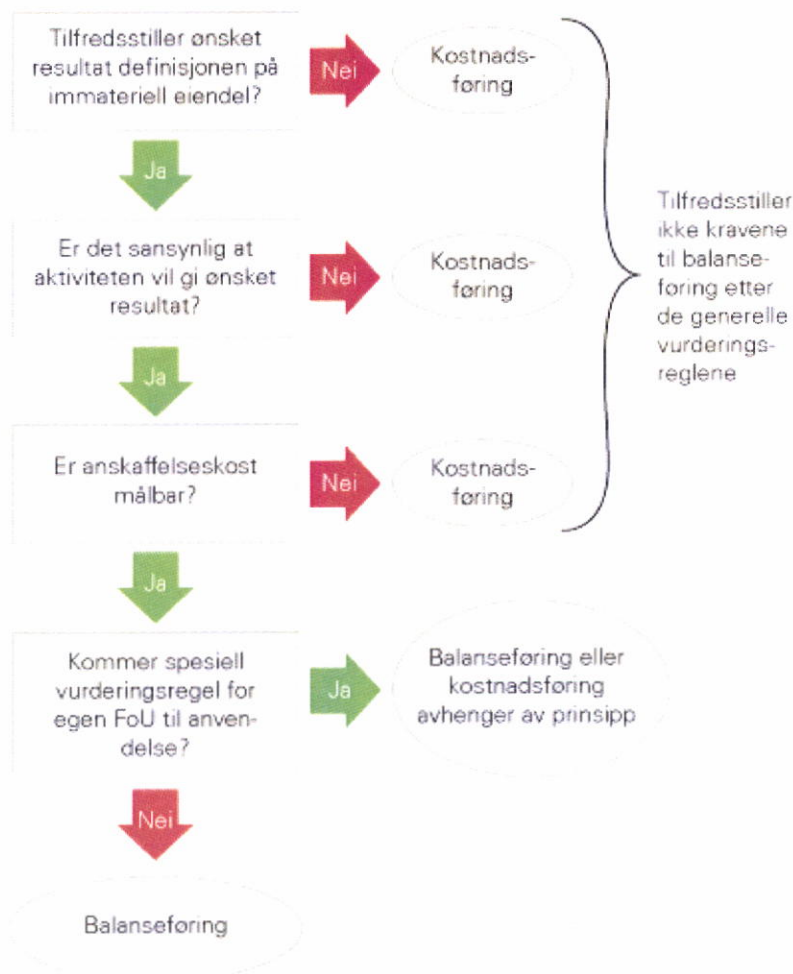
(b) Hvis utsatt skattefordel IKKE kan balanseføres, betyr det at kr 21.000 høyere kr 21 000 reduserer balansesummen samt tilsvarende økning av skattekostnad og reduksjon av annen egenkapital.

(c) Skattekostnaden ville blitt kr 21 000 lavere, årsresultatet og annen egenkapital uendret. Skattekostnaden vil således være kr 357 000 og årsresultatet vil være kr 893 000.

OPPGAVE 3

Det sentrale i denne oppgaven er at studentene viser at de behersker grunnleggende regnskapsprinsipper og er i stand til å anvende relevante standarder (NRS (F) Immaterielle Eiendeler og NRS (F) Resultatskatt – merk at det er likegyldig om studentene benytter gjeldende standard eller trekker inn diskusjonen og høringsutkast til ny standard om Immaterielle eiendeler).

- (a) Besvarelsen bør gi en redegjørelse for hovedtrekkene i NRS (F) Immaterielle eiendeler, og det sentrale er at studentene drøfter balanseføring av utviklingskostnader opp mot den foreløpige standardens krav som stilles til balanseføring. Følgende illustrasjon viser hovedreglene for den regnskapsmessige handlingen av immaterielle eiendeler på anskaffelsestidspunktet:

De eiendeler som tilfredsstiller definisjonen av en immateriell eiendel må i tillegg oppfylle to ytterligere krav for balanseføring. Immaterielle eiendeler, jf rskl § 5-6, kan balanseføres når:

1. Det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene knyttet til eiendelen vil tilflyte foretaket, og
2. Anskaffelseskostnad for eiendelen kan måles pålitelig.

Sannsynlighetskravet innebærer at foretaket må kunne demonstrere hvordan den immaterielle eiendelen forventes å bidra til en økning av de fremtidige økonomiske fordelene for foretaket,

at foretaket har evne til og intensjon om å benytte den immaterielle eiendelen i sin virksomhet samt at foretaket vil ha tilgang til tekniske, finansielle og andre ressurser som er nødvendig for å oppnå de forventede fremtidige økonomiske fordelene.

I vårt tilfelle, følger det av oppgaveteksten at kravene for balanseføring i 2012 er oppfylt pga. selskapet har klart å underbygge at programvaren har kommersiell verdi og det forventes betydelig lønnsomhet. Dette innebærer at det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene tilflyter foretaket. I følge oppgaveteksten er anskaffelseskost kr 2 millioner i 2012, slik at det andre kriteriet er oppfylt. Videre har selskapet tilstrekkelig midler (i form av tilskudd fra eierne) til å fullføre prosjektet. Det er følgelig grunnlag for å balanseføre kr 2 millioner kroner.

Investeringer knyttet til de fire forgående årene er tidligere kostnadsført. I følge NRS (F) er det ikke tillatt å reversere tidligere kostnadsførte immaterielle eiendeler.

Etter rskl § 5-6 kan foretaket velge som regnskapsprinsipp å kostnadsføre alle utgifter til egen forskning og utvikling. I dette alternativet ville resultatregnskapet vært kr 2 millioner dårligere i resultat før skattekostnad.

- (b) I prinsippet har det ingen betydning om selskapet er et lite selskap eller ikke. Dette henger sammen med at det i god regnskapsskikk ikke finnes noe egne lempingsadgang for små foretak. Både små og mellomstore selskaper har muligheten til å følge regnskapslovens § 5-6 om FoU – innebærer at EGEN forskning og utvikling *kan* kostnadsføres.
- (c) Det sentrale i denne oppgaven er at studentene er i stand til å vurdere om selskapet kan balanseføre utsatt skattefordel iht. NRS (F) Resultatskatt, pkt. 2.4. Følgende kan være eksempler på forhold som kan indikere at tilstrekkelig fremtidig skattepliktig inntekt ikke kan oppnås:
1. Foretaket har en lang og konsistent historie med negativ inntjening.
 2. Foretaket forventer tap i de nærmeste årene.
 3. Det foreligger usikre negative forhold for foretaket som ikke er avklart ved avleggelse av regnskapet, og som kan medføre negativ inntjening i fremtiden.

Selskapet har IKKE enda gått med overskudd, slik at det første punktet ikke er oppfylt. Selskapet forventer ikke å gå med tap i all fremtid, for da hadde selskapet lagt ned sin virksomhet.

Den nevnte standard oppgir også eksempler på forhold som på tross av negative forhold kan indikere at utsatt skattefordel er en eiendel. I pkt 1) er det tatt inn eksisterende kontrakter og ordreserver.

Ut fra dette må selskapet dokumentere at de forventer positive resultater – hvilket ikke selskapet har klart å dokumentere tilstrekkelig godt før i 2012. Det siste punktet må også ses i sammenheng med dette. Totalt sett er det neppe grunnlag for å balanseføre den utsatt skattefordelen før i 2012.

Gode studenter vil påpeke at vurderingen om kundeavtalene kan tas med i vurderingen av utsatt skattefordel 31.12.2011 bør behandles etter NRS 3. Mye taler for at kontraktene er hendelser etter balansedagen, og dermed være med i vurderingen knyttet til regnskapet for 2012.

Dette reiser et nytt spørsmål – kan tilbakeføre den tidligere IKKE balanseførte utsatt skattefordelen på 2 240 000 (8 millioner * 0,28) i 2012. Siden selskapet nå har klart å dokumentere tilfredsstillende at de forventer overskudd i fremtiden samt har inngått lønnsomme kontrakter i 2012, tilsier dette reversering av IKKE balanseført utsatt skattefordel

på 2 240 000. På den annen side bør denne tilbakeføringen rapporteres som en egen linje (særskilt post) samt informasjon i note. Dette henger sammen med at dette IKKE har noe med årets resultat å gjøre – kun en tilbakeføring.
(Jf. NRS 5 pkt 3)

- (d)** Dersom selskapet er et lite selskap, kan små selskap iht. NRS 8 velge å IKKE balanseføre utsatt skattefordel – selv om kriteriene er oppfylt for balanseføring. Jf. NRS 8 pkt 4.3.1.2.

OPPGAVE 4

a)

Merverdianalyse

	<u>Sum</u>	<u>Majoritet</u>	<u>Minoritet</u>
Kjøpt egenkapital (AS+AEK)	1.550,0	1.240,0	310,0
Merverdi forretningsbygg	2.000,0	1.600,0	400,0
Merverdi varer	200,0	160,0	40,0
Utsatt skatt	616,0-	492,8-	123,2-
Goodwill (residualverdien)		<u>912,8</u>	_____
Kjøpesum (3.300 + 200 - 80)		<u>3.420,0</u>	
Minoritetsinteresse			<u>626,8</u>

b)

Minoritetens andel av goodwill = $(912,8 - 300 - 200) * 20 / 80 = 103,2$

Sum minoritetsinteresse blir 730,0.

c)

Konsernregnskap

	<u>Mor</u>	<u>Datter</u>	<u>Elimineringer</u>	<u>Konsern</u>
Goodwill			912,8	912,8
Forretningsbygg	5.000,0	3.000,0	2.000,0	10.000,0
Maskiner mv	1.200,0	1.000,0		2.200,0
Aksjer i D	3.500,0		3.500,0-	
Varer		500,0	200,0	700,0
Kunder		300,0		300,0
Bankinnskudd	<u>2.000,0</u>	<u>250,0</u>		<u>2.250,0</u>
Sum eiendeler	<u>11.700,0</u>	<u>5.050,0</u>		<u>16.466,0</u>
Aksjekapital	1.000,0-	100,0-	100,0	1.000,0-
Fonds	4.300,0-	1.450,0-	1.450,0	4.300,0-
Minoritetsinteresse			626,8-	626,8-
Utsatt skatt	500,0-		616,0-	1.116,0-
Gjeld	5.900,0-	3.400,0-		9.300,0-
Avsatt utbytte	_____	<u>100,0-</u>	80,0	<u>20,0-</u>
Sum gjeld og egenkapital	<u>11.700,0-</u>	<u>5.050,0-</u>		<u>16.466,0-</u>

d)

Debet varesalg = 500

Kredit vareforbruk = 440

Kredit varelager = 60 (= 40% av intern fortjeneste på $(500 * 0,30)$)

Kredit skatter = 16,8 (= 28% av intern fortjeneste på 60)

Debet utsatt skatt = 16,8

e)

Samme posteringer som under 3)

I tillegg:

Majoritetens egenkapital økes/minoriteten reduseres med 20% av $(60 - 16,8) = 8,64$

Pluss til studenter som nevner muligheten til alternativt å tilordne urealisert gevinst til kjøpersiden. I så fall bør det nevnes at korreksjonen for minoritetens andel av urealisert gevinst isteden må foretas under oppgave d).

f)

Kredit vareforbruk = 60

Debet skatter = 16,8

Debet majoritetens egenkapital = 34,56 (= $60,0 - 16,8 - 8,64$)

Debet minoritet = 8,64

g)

Debet annen driftsinntekt = 100

Kredit avskrivninger = 25 (= meravskrivning på 25% av 100)

Kredit driftsmidler = 75 (= $100 - 25$)

Kredit skatter = 21 (= 28% av 75)

Debet utsatt skatt = 21